



Till Umeå kommunfullmäktige, 2020-10-15

Interpellation till planeringsutskottets ordförande: Janet Ågren.

Säkerställs tillräcklig med kommunal mark till framtida bostadsbyggande?

Umeå kommun har under en lång tid byggt upp ett ägande av mark för att säkerställa att det finns ytor som går att planera för nya bostäder, arbetsplatser och infrastruktur. För att bygga bort bostadsbristen och långsiktigt säkerställa att alla som vill ska kunna få bostad i Umeå är kommunens markägande centralt. Mark handlar om makt, inflytande och att kunna styra utvecklingen hållbart.

Tidigare politiska förtroendevalda har haft ett långsiktigt tänkande och planerande i dessa frågor, något vi idag ska vara tacksamma för. Speciellt när kommunal rätt och möjlighet att före andra intressen kunna köpa mark har minskat. Den långsiktiga horisonten har gjort att kommunen har haft bra med mark att kunna planera för nya bostäder, arbetsplatser och infrastruktur.

Detta markägande är idag väldigt viktigt för att det innebär att kommunen kan ställa krav på de som vill bygga på marken. Exempelvis att det ska byggas hyresrätter på kommunal mark där det finns en för liten andel hyresrätter. Vilket bidrar till att motverka segregation. Markägande innebär helt enkelt för en kommunmakt att kunna styra hur kommunen planeras i större utsträckning.

Fram till 2017 rådde en bred politisk överenskommelse i kommunen att när kommunen säljer mark så ska pengarna över tid återinvesteras i inköp av ny mark. Kommunen själv formulerade detta som följande (beslut från 2005 i kommunstyrelsens näringslivs- och planeringsutskott):

”Sedan länge tillämpas principen att kostnaderna för kommunens samlade exploateringsverksamhet över tiden skall täckas av intäkterna från försäljning av tomtmark i exploateringsområdena. Konkret betyder det att kommunens kostnader för markförvärv, tekniska utredningar, planläggning, lantmäteriförrättningar, utbyggnad av infrastruktur, grönytor mm skall motsvaras av tomtintäkterna. Således skall kommunen varken belasta skattekollektivet eller tjäna pengar på exploateringsverksamheten.”

En långsiktig kommunal rådighet över Umeås utveckling är nödvändig. I grund och botten blir det här en fråga om det demokratiska inflytandet över stadens utveckling. När kommunen säljer mark bl. a för bostadsbyggande vore det rimligt att samtidigt säkra resurser för att kompensera med köp av ny mark. Ett nollsummespel för intäkter och utgifter vid försäljning av mark vore därför en klok princip för att säkerställa en långsiktig demokratisk samhällsplanering. Att övriga partier år 2017 aktivt valde att gå ifrån denna viktiga princip var olyckligt. Att likt många andra - ofta borgerliga - kommuner sälja mark för att täcka andra budgethål är oseriöst och kortsiktigt. Att fortsätta längst en sådan bana vore ett hårt slag mot Umeås utveckling.

Frågor:

- Säkerställs tillräcklig med kommunal mark för bostadsbyggande och arbetsplatser?
- Hur ser utvecklingen ut när det gäller det kommunala markägandet från 2017 till idag? Har mängden kommunal mark minskat?
- Hur stor andel av inkomsterna från markförsäljning sedan 2017 har återinvesterats i inköp av ytterligare kommunalmark?

Mattias Sehlstedt, kommunfullmäktigeledamot för Vänsterpartiet.